

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSSTYRELSEN

Varda-klinikka 13.5.2022

Teemana ostopalvelu- ja palvelusetelitoiminta

PAOS-hallinta lyhyesti

- Kun lapsen varhaiskasvatus järjestetään palvelusetelillä tai ostopalveluna, tietojen tallennus edellyttää, että Vardan käyttöliittymässä tehdään ensin Palveluseteli- ja ostopalvelutoiminnan hallinta eli PAOS-hallinta.
- PAOS-hallinnalla tarkoitetaan varhaiskasvatuksen järjestäjän ja palveluntuottajan linkittämistä Vardan käyttöliittymässä ja sen tekee Varda-pääkäyttäjä. PAOS-hallinta tapahtuu osoitteessa <https://virkailija.opintopolku.fi/varda/paos-hallinta>. **MYÖS INTEGRAATIOILLA TIETOJA SIIRRETTÄESSÄ.**
  1. Palveluntuottaja (yksityinen tai kunta) määrittelee PAOS-hallinnassa, mitkä kunnat saavat tallentaa lapsia heidän toimipaikkoihinsa
  2. Varhaiskasvatuksen järjestäjä määrittelee PAOS-hallinnassa palveluntuottajien toimipaikat, joissa lapset tosiasiallisesti ovat varhaiskasvatuksessa
  3. Kun järjestäjä ja palveluntuottaja ovat lisänneet toisensa, syntyy linkitys, josta merkinä näytöllä näytetään punainen nuoli ja tietojen tallennus voi alkaa
  4. Lapsen tiedot tallennetaan samalla tallennustavalla, kuin muut varhaiskasvatustiedot, joko integraatiolla järjestelmätoimittajan ohjeistamalla tavalla tai käyttöliittymän kautta. Kun lapsen varhaiskasvatus järjestetään ostopalveluna/palvelusetelillä, lapsen tiedoissa on aina mukana sekä järjestäjän että palveluntuottajan (yksityinen/kunta) tiedot.

Tallennusvastuut ostopalvelu- ja palvelusetelitalanteessa

- Oletuksena varhaiskasvatuksen **järjestäjäkunta** tallentaa lapsi- sekä huoltaja- ja maksutiedot Vardaan!
- Tallentamisvastuista on säädetty lain 68 §:ssä. Halutessaan varhaiskasvatusta tuottava kunta tai kuntayhtymä ja yksityinen palveluntuottaja voivat sopia tallentamistehtävän siirrosta (ks. [ohjeet](#)), jos kunta hankkii varhaiskasvatusta palveluntuottajalta ostopalveluna ja/tai palvelusetelillä. Tällaisessa tilanteessa varhaiskasvatuksen järjestäjänä toimivalla kunnalla on edelleen tietojen tallennusvastuu Vardaan, mutta tallentamistehtävän toteuttaa palveluntuottaja.
- HUOM!** Tallentamistehtävän siirto koskee vain lapsen varhaiskasvatustietoja, sillä huoltaja- ja maksutietojen tallentamisesta vastaa **aina järjestävä kunta tai kuntayhtymä**. Huomattavaa myös on, että huoltaja- ja maksutietojen tallennus integraatiolla vaatii toteutuksen järjestelmätoimittajalta ja sen varmistaminen on varhaiskasvatuksen järjestäjän vastuulla ennen tallennustehtävän siirtoa.
- Toimipaikan ja työntekijätietojen tallentamisesta vastaa kukin varhaiskasvatustoimija itsenäisesti.

70§	Kunta/kuntayhtymän itse tuottama	Palvelusetelillä tuotettu	Ostopalveluna hankittu	Yksityisen järjestämä (yksityisen hoidon tuella tai ilman yksityisen hoidon tukea)
Tuottaja- ja toimipaikkatiedot (1 mom)	Kunta tai KY tallentaa	Palvelusetelitoimija tallentaa	Ostopalvelutoimija tallentaa	Yksityinen toimija tallentaa
Henkilöstötiedot (2 mom)	Kunta tai KY tallentaa	Palvelusetelitoimija tallentaa	Ostopalvelutoimija tallentaa	Yksityinen toimija tallentaa
Lasta koskevat tiedot (3 mom)	Kunta tai KY tallentaa	Lähtökohtaisesti kunta/KY tallentaa, tallennustehtävä voidaan erillisellä sopimuksella siirtää palveluntuottajalle.	Lähtökohtaisesti kunta/KY tallentaa, tallennustehtävä voidaan erillisellä sopimuksella siirtää palveluntuottajalle.	Yksityinen toimija tallentaa
Huoltajaa koskevat tiedot (4 mom)	Kunta tai KY tallentaa	Kunta tai KY tallentaa	Kunta tai KY tallentaa	Yksityinen toimija tallentaa

Tallennustehtävän siirto ostopalvelu- ja palvelusetelitalanteessa 1/2

- Järjestämisvastuussa oleva kunta tai kuntayhtymä voi tehdä sopimuksen varhaiskasvatuksen palveluntuottajan kanssa tallentamistehtävän siirrosta tilanteessa, jossa kunnan tarjoama varhaiskasvatus hankitaan ostopalveluna tai järjestetään palvelusetelillä kyseisellä toimijalla. Sopimuksella poiketaan varhaiskasvatustilain (540/2018) 68 §:n mukaisesta Varda-tietoja koskevasta siirtämis- tai tallentamistehtävän vastuunjaosta.
- Tallentamistehtävän siirron tulee koskea kunkin palveluntuottajan osalta kaikkia niitä toimipaikkoja, joissa kyseinen palveluntuottaja kunnassa tuottaa varhaiskasvatusta. Kun sopimus on tehty, kunnan Varda-pääkäyttäjä siirtää tallennusoikeudet palveluntuottajalle ostopalvelu- ja palvelusetelitoiminnan hallinta –sivulla ja yksityinen tai julkinen varhaiskasvatuksen palveluntuottaja voi tallentaa varhaiskasvatuksen tietovarantoon varhaiskasvatuksen järjestäjänä toimivan kunnan puolesta varhaiskasvatuksessa olevan lapsen varhaiskasvatustiedot (lapsen henkilötiedot, varhaiskasvatuspäätöksen ja -suhteen tiedot).

Lyan Ab (1) ⇄

Organisaatio-OID: 1.2.246.562.10.88962782699
Y-tunnus: 2946864-3
ID: 693

Tiedot tallentaa: PARIKKALAN KUNTA

Toimipaikat

Daghemmet Lyan
Organisaatio-OID: 1.2.246.562.10.41517045468
ID: 9726

Pilota toimipaikat ▲

Vaihda

Mitätoi

Tallennustehtävän siirto ostopalvelu- ja palvelusetelitalanteessa 2/2

- Varhaiskasvatustoimijan tulee tehdä sopimus jokaisen varhaiskasvatuksen palveluntuottajan kanssa erikseen. Sopimus suositellaan tehtäväksi vähintään vuodeksi kerrallaan.
- Sopimus tulee tehdä riittävän tarkalla tasolla ja siinä tulee huomioida ainakin seuraavat asiat:
  1. Henkilötietojen käsittelijän toimesta Vardaan tallennettavat henkilötiedot sekä tietojen tallennustapa
  2. Tietosuojalainsäädännön mukaiset velvoitteet
  3. Tietojen oikeellisuuteen ja sisältöjen tarkistamiseen liittyvät tehtävät
  4. Informointivelvoitteen toteuttaminen
- Ks. Tarkempi ohje [täältä](#).

Kunta tai kuntayhtymä palveluntuottajana

- Kun kunta toimii palveluntuottajana toiselle kunnalle, toimitaan vastaavalla tavalla, kuin silloin, kun yksityinen palveluntuottaja tuottaa varhaiskasvatuksen.
→ Järjestäjäkunta lisää PAOS-hallinnassa ne palveluntuottajakunnan toimipaikat, joissa se järjestää varhaiskasvatusta ja vastaavasti palveluntuottajakunta lisää PAOS-hallinnassa järjestäjäkunnan kuntiin, jotka järjestävät varhaiskasvatusta heidän toimipaikoissaan.
- Tällaisessa tilanteessa palveluntuottajana toimivan kunnan toimipaikkojen järjestämismuodon tulee olla myös ”Ostopalvelu, kunnan tai kuntayhtymän järjestämä” (jm02), jotta ostopalveluna hankitussa varhaiskasvatuksessa olevien lasten tiedot voi tallentaa Vardaan.

Ostopalvelu- ja palvelusetelitoiminnan päättymisen

- Lasten varhaiskasvatustiedoille (varhaiskasvatuspäätös ja -suhde) ja maksutiedoille lisätään päättymispäivämäärä.
  - Päättymispäivämäärät lisätään omaan lähdejärjestelmään, jos tiedot siirretään integraatiolla, tai suoraan Vardaan, jos tiedot tallennetaan käyttöliittymän kautta.
- PAOS-hallintaan (<https://virkailija.opintopolku.fi/varda/paos-hallinta>) tehdyt linkitykset saa purkaa vasta, kun kaikki lapsia ja maksuja koskevat tiedot on tallennettu. Tietoja ei voi enää lisätä, muokata tai poistaa, kun linkitys on purettu.
  - Linkityksen purkaa Varda-pääkäyttäjä Vardan käyttöliittymässä
    - Varhaiskasvatuksen järjestäjä poistaa linkityksen poistamalla palveluntuottajan toimipaikan Mitätöi-painikkeella.
    - Palveluntuottaja poistaa linkityksen poistamalla järjestäjän Mitätöi-painikkeella
- Katseluoikeus aiemmin tallennettuihin tietoihin säilyy sekä varhaiskasvatuksen järjestäjällä että palveluntuottajalla, kunnes tiedot säilytysajan umpeutuessa poistetaan Vardasta automaattisesti.

Tyypilliset ongelmatilanteet 1/5

Miksi en löydä toimijaa haussa?

Vastaus:

- 1) Toimija ei ole rekisteröitynyt Vardaan
- 2) Toimijan nimi/y-tunnus/OID on kirjoitettu väärin

Hae kunta

Hae

Hakutulokset

Ei löytynyt toimijoita

Tyypilliset ongelmatilanteet 2/5

Miksi palveluntuottajan toimipaikka ei näy haussa?

Vastaus: Jos palveluntuottajan toimipaikkaa ei löydy PAOS-hallinnasta, se voi johtua siitä, että

- 1) toimipaikkaa ei ole tallennettu tai
- 2) toimipaikan järjestämismuodoista puuttuu järjestämismuoto ostopalvelu/palveluseteli (jm02/jm03)

Tällöin varhaiskasvatuksen järjestäjän tulee olla yhteydessä palveluntuottajaan ja kehottaa heitä tallentamaan toimipaikan tiedot ja vaadittu järjestämismuoto/-muodot. Toimipaikalla voi olla useita järjestämismuotoja.

Hae toimija

Hakutulokset

Lyan Ab
Y-tunnus: 2946864-3
Organisaatio-OID: 1.2.246.562.10.88962782699

Ei hakutuloksia

Piilota toimipaikat ▲

Tyypilliset ongelmatilanteet 3/5

Yksityinen palveluntuottaja ei ole huolehtinut osaltaan PAOS-hallinnasta (kaksisuuntainen punainen nuoli puuttuu) ja toimijan varhaiskasvatustoiminta on jo kokonaan päättynyt. Mitä on tehtävissä?

Vastaus: Jos mahdollista, ole yhteydessä palveluntuottajaan ja pyydä heitä huolehtimaan tarvittavien tietojen tallentamisesta Vardaan (toimipaikka, PAOS-hallinta). Toimipaikkatietojen osalta palveluntuottaja on tallennusvelvollinen. Lisäksi voit olla yhteydessä Vardan asiakaspalveluun (varda@opintopolku.fi), niin olemme tarvittaessa yhteydessä toimijaan.

Lisätyt toimipaikat (1)

Tässä on tiedot lisäämistänne yksityisten ja kunnallisten palveluntuottajien toimipaikoista, joissa te järjestätte varhaiskasvatusta ostopalveluna ja/tai palvelusetelillä. Varhaiskasvatustiedot voi tallentaa, kun molemmat osapuolet ovat lisänneet toisensa (punainen nuolikuvake näkyy). Tällä näytöllä voi myös siirtää tallennusoikeuden palveluntuottajalle Vaihda -painikkeella sekä tarvittaessa poistaa toimipaikan Mitätöi -painikkeella. Varmista ennen poistamista, että varhaiskasvatustiedot on tallennettu Vardaan.

Hae

Lyan Ab (1)

Organisaatio-OID: 1.2.246.562.10.88962782699

Y-tunnus: 2946864-3

ID: 693

Näytä toimipaikat ▾

Tyypilliset ongelmatilanteet 4/5

Olen yksityinen palveluntuottaja ja yritän tallentaa juuri aloittanutta lasta Vardaan. Kun lisään lasta ja valitsen palvelusetelillä järjestetyn varhaiskasvatuksen, Varda ei anna valita järjestäjäkuntaa listasta. Miksi en saa lisättyä lasta Vardaan?

Vastaus: Oletuksena varhaiskasvatusta järjestävä kunta tallentaa palvelusetelillä varhaiskasvatuksessa olevan lapsen tiedot Vardaan, ellei muusta ole sovittu. Kun tallennusvastuu on kunnalla, palvelusetelitoimija ei voi tallentaa PAOS-lastaa Vardaan. Mikäli kunnan kanssa on sovittu tallennustehtävän siirrosta ja sinun on tarkoitus tallentaa tiedot, tulee varhaiskasvatuksen järjestäjän Varda-pääkäyttäjän siirtää tallennusvastuu palveluntuottajalle PAOS-hallinnassa.

TESTINEN, TESTI

Nimi: Testinen, Testi
Syntymäpäivä: 25.3.2018
Oppijanumero: 1.2.246.562.24.36591143123

LUO LAPSI

Valitse ensin onko kyseessä palvelusetelillä järjestetty tai ostopalveluna hankittu varhaiskasvatus. Klikkaa sen jälkeen Luo lapsi -painiketta.

Järjestetäänkö lapsen varhaiskasvatus palvelusetelillä tai ostopalveluna?

Ei Kyllä

Palveluntuottajan toimipaikka, jossa lapsi on varhaiskasvatuksessa

Daghemmet Lyan

Järjestävä kunta tai kuntayhtymä

Ei valittavia organisaatioita

Kunta on pakollinen tieto.

Valitse kunta, joka toimii varhaiskasvatuksen järjestäjänä. Jos valikossa ei ole järjestävää kuntaa, lisää ensin vaaditut tiedot ostopalvelu- ja palvelusetelitoiminnan hallinnassa.

+ Luo lapsi

Tyypilliset ongelmatilanteet 5/5

Kuntamme lapsi on ostopalveluna varhaiskasvatuksessa naapurikunnassa ja tämä palveluntuottajakunta tekee päätöksen varhaiskasvatuksesta ja asiakasmaksusta? Kumpi kunta tallentaa lapsen tiedot Vardaan?

Vastaus: Jos kunta toimii palveluntuottajana toiselle kunnalle, ja se palveluntuottajana tekee tähän liittyen maksupäätöksen varhaiskasvatuksen asiakasmaksusta ja laskuttaa asiakasta, varhaiskasvatuksen järjestämisvastuun voidaan katsoa siirtyvän palveluntuottajana toimivalle kunnalle. Lapsen varhaiskasvatuksen asiakasmaksuista määrääminen on julkisen vallan käyttöä, jonka voidaan katsoa kuuluvan varhaiskasvatusta järjestävälle toimijalle. Tässä tapauksessa tietojen tallentamisesta Vardaan vastaa se kunta, joka määrää lapsen varhaiskasvatuksen asiakasmaksun. Kuntien kuuluu yhdessä varmistaa, että lapsen tiedot tallentuvat Vardaan oikeasta kunnasta. Jos järjestämisvastuu on siirretty palveluntuottajakunnalle, lapsen varhaiskasvatuksen järjestämismuodoksi tallennetaan kunnan tai kuntayhtymän järjestämä varhaiskasvatus (jm01). PAOS-hallintaa ei tarvitse tehdä.

Ajankohtaista

- Vuosiraportti
- Klinikatoiminta syksyllä 2022
  - Ensimmäinen Varda-klinikka pe 9.9.2022 klo 12-13
  - Syksyn klinikoiden aikataulut löydät täältä:
<https://wiki.eduuni.fi/display/OPHPALV/Varda-klinikat>
  - HUOM! Teams-linkki tulee muuttumaan syksyn Varda-klinikoihin